

Богдан Андрусин,
проректор з навчально-методичної роботи гуманітарних інститутів НПУ імені М. П. Драгоманова, завідувач кафедри теорії та історії держави і права, доктор історичних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України

Як свідчить історичний досвід, молодіжні проблеми були актуальними завжди. Пріоритетною проголосила

16 - 17 квітня у Національному педагогічному університеті імені М.П.Драгоманова (в ході відзначення 180-ліття освітнього закладу) під егідою ректора - доктора філософських наук, професора, академіка НАПН України, члена-кореспондента НАН України В.П.Андрусенка пройшли IV Міжнародні Драгоманівські читання. Курував проведення комунікативного заходу проректор з наукової роботи НПУ імені М.П.Драгоманова, доктор фізико-математичних наук, професор Г.М.Торбін. Участь у Читаннях взяли драгоманівці (викладачі, студенти, докторанти), представники НАН, НАПН, МОН України, вітчизняних

вишів, зарубіжні гості. Працювало чотири наукові секції: "Історія, політологія, правознавство", "Педагогіка, психологія", "Філософія, соціологія, релігієзнавство", "Філологія, журналістика, бібліографія". Відбулося засідання двох круглих столів: "Особистість М.П.Драгоманова в педагогічному дискурсі сьогодення", "Політико-правова та історична проблематика у творчості Михайла Драгоманова". Учасники мали можливість ознайомитися з проектом "Драгоманіана", представленим Науковою бібліотекою НПУ імені М.П.Драгоманова. Друкуємо фрагменти доповідей, які, сподіваємося, зацікавлять нашого читача.

Ставка на молодь

свою молодіжну політику і сучасна Українська держава, адже молодь є майбутнім кожної країни. Особливу роль відіграє молодь у тих країнах, які борються за проголошення, утвердження і захист своєї незалежності. Саме тому визначні мислителі України, осмислюючи місце молоді у вирішенні суспільно-політичних проблем, відводили їй чільне місце у історичному поступі. У першу чергу це стосується М. Драгоманова.

Важливою частиною творчого добробуту М. Драгоманова у політичній науці є розробка концепції політичної освіти і громадянської культури. Сучасний дослідник драгоманівської спадщини Я. Дашкевич серед найбільш важливих називав пропагування ним серйозної політичної

освіти, особливо для молоді, зокрема до того, як вона самостійно виступить на політичній арені. Розкриття особистісних цінностей, за М. Драгомановим, безпосередньо залежить від ступеню розвиненості громадянського суспільства, в якому інтереси індивіда врівноважені з державними. Свою програму політичного виховання українського народу вчений розробив на основі культурно-наукової і просвітницької концепції української справи відомого українського діяча В. Антоновича.

Молодь, на думку М. Драгоманова, у майбутньому є активним учасником розбудови громадянського суспільства. Він виділяє такі специфічні риси цієї соціально-демографічної групи, як легку

навіюваність, податливість, надмірну емоційність, категоричність, що часто деморалізують суспільно-політичні рухи. Вивчаючи участь молоді у революційних рухах, теоретик приходив до висновку про негативні наслідки використання в радикальних політичних акціях дуже молодих людей і тих, що не здобули освіти за професією. Трактуючи особливості бачення молодіжної проблематики М. Драгомановим, С. Томашівський зазначає, що втягнення молодих людей в коловорот національної та партійної боротьби неминуче призведе до повної поразки або до виродження національно-політичної думки.

М. Драгоманов вважав, що ставка на молодь, яка завжди існувала в політичній боротьбі у Галичині, пояс-

нювалася слабкістю освіти та браком політичної волі у старших членів громадянства. Ця практика надавала політичному рухові нестійного характеру внаслідок заповнення революційних рядів людьми молодими, без завершеної освіти, вихолощувала з цього руху практичну думку, а натомість насаджувала сектантство. Загибель молодих політичних акторів веде до морального виснаження країни, а тому мислитель обґрунтовує демократичні принципи співпраці державних, громадських інституцій із молоддю, наголошує на потребі матеріальної й моральної підтримки молодих людей, необхідності схилити молодь до праці на користь України та її народу. Такі міркування вченого, його ідеал політичного виховання на принципах гуманізму, демократизму, патріотизму і толерантності є цінним джерелом еволюції ідеологічних засад молодіжної політики в нашій країні.